

۵۶۷۹

سروده‌های حکیمانه

(کلاً آموزنده)

«تربیتی - پرورشی - اخلاقی - اجتماعی - طنز و نغز»

شاعر

عبدالله رزاقی «سحاب» ابهری

سرشناسه : رزاقی ابهری، عبدالله، -۱۳۱۹
 عنوان و نام پدیدآور : سرودهای حکیمانه: (کلاً آموزنده) تربیتی، پرورشی، اخلاقی، اجتماعی، طنز و نغز/شاعر عبدالله رزاقی «سحاب» ابهری.
 مشخصات نشر : تهران: دانش پذیر، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۱۳۶ ص.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۲۵-۵۴-۰
 وضعیت فهرست نویسی : فیفا
 مؤلف : شعر طنزآمیز — قرن ۱۴
 بنده کنگره : ۱۳۹۵ ۴س ۴۴۷۲/ز ۸۰۵۸ PIR
 رد بندی دیویی : ۸۱۶/۶۲
 شمار کتابخانه سی. ال. : ۴۲۲۰۷۹۴

انتشارات دانش پذیر

تهران، خیابان انقلاب، بین فروردین و فخر راز، پلاک ۱۰۶، پاساژ ظروفچی، طبقه دوم، واحد ۵، تلفن:

۰۹۱۲۵۶۲۰۸۰۱ - ۶۶۴۶۶۳۶۷

سرودهای حکیمانه

سراینده (شاعر): عبدالله رزاقی «سحاب» ابهری

ناظر چاپ: ه. سوری

حروفچینی و صفحه آرای: یگانه

لیتوگرافی: نقره آبی

چاپ: معرفت

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۲۵-۵۴-۰

«حق چاپ برای مؤلف محفوظ است»

فهرست

۵	مقدمه
۱۱	«ا»
۱۷	«الف»
۲۸	«ب»
۴۳	«پ»
۵۰	«ت»
۵۴	«ث»
۵۵	«ج»
۵۷	«چ»
۶۲	«ح»
۶۴	«خ»
۷۰	«د»
۷۶	«ذ»
۷۷	«ر»
۷۹	«ز»
۸۸	«ش»
۹۱	«ص و ض»
۹۳	«ط و ظ»
۹۴	«ع»

۹۷		«غ»
۹۸		«ف»
۱۰۰		«ق»
۱۰۲		«ک»
۱۰۵		«گ»
۱۱۲		«ل»
۱۱۳		«م»
۱۱۹		«ن»
۱۲۶		«و»
۱۲۸		«ه»
۱۳۳		«ی»
۱۳۶		نمونه شعرها

مقدمه

بدون شک، تمام اهل ادب و سخنوران و دوستداران شعر و ادب حبان ذوق ادبی می‌دانند که تقریباً اکثر اشعار و سروده‌های شاعران، حداقل بیشترین گفتار و سخنان آنان در کتب و دیوان و آثارشان، در غزلیات و مثنویات و قطعات در زمینه‌های خاص، داستان‌ها و رباعیات و دوبیتی‌ها، بیات و اظهارات و فرمایشات حکیمانه هستند. به خصوص در اشعار طاهر کجوری، سعدی، سنایی، فخرالدین اسعد گرگانی (کتاب ویس و رامین) مولانا، انب تبزیزی، شیخ محمود شبستری، کریمی مراغه‌ای، خواجو کرمانی، ابن یمین، وحشی بافقی، جامی، پروین اعتصامی، افسر قاجار جعفر بیگ، لا ادری، دکتر جواد نوربخش، رسا خراسانی، قاتنی، ناصر خسرو، مسعود سعد، خاکسار ابهری، فردوسی و... و صدها شاعر نامی دیگر که جهت آشنایی مخاطبان، از هر کدام از آنها نمونه‌ای تک بیت یا دوبیتی یا می‌آورم تا به آثارشان مراجعه نمایند.

هر کو خطی نخواند یا پیشه‌یی نداند

بس گاو و خر چراند در کوه و دشت و بیشه

(ابن یمین)

زهد با نیت پاک است نه با جامه پاک

ای بسا آلوده که پاکیزه ردایی دارد

(پروین اعتصامی)

دانی که خدا با که بود لطف نهانش؟

آن کس که کند بخشش و اظهار ندارد

بپرهیز از همنشین دو رو
مشو با رفیق دور رو روبه‌رو
چه خوش گفت سالار پیغمبران

که هرگز ندارد دو رو آبرو
(رسا خراسانی)
حقیقت با ریا سازش ندارد
ملک با دیو آمیزش ندارد
(رسا خراسانی)

ای آنکه دین وسیله دنیا بود ترا
در جامه صمد بپرستی صنم چرا؟
(صغیر اصفهانی)

هر که بر خشم ارش قاهر است
اوست که بر خصم خویش قادر است
(سنایی)

دولت جانپروست صحبت آزار
خسوف بی مدّعی، سفره بی انتظار
برگ درختان سبز پیش خداوند هوش
هر ورقش دفترست معرفت کردگار
(سعدی)

گل بی خار اندر گلشن دهر
به چشم تیزبینی بی‌توان دید؟
(مسعود سعد)

آنچنان زی که چه از حادثه بر باد روی
حُسن معنی نگذارد که تو از بی‌روی
(افسر قاجار)

در هرچه بنگرم تو نمودار بوده‌ای
ای نانموده رخ، تو چه بسیار بوده‌ای
(لا ادری)

خورده همان به که به تنها خوری

وای بر آن خورده که تنها خوری

(لا ادری)

ای زیر و زیر کننده دل‌ها و دیده‌ها

ای در کف تو بود و نبود پدیده‌ها

بر کس هر آنچه در خور آن است داده‌ای

برتر ز گفتمانی و برون از شنیده‌ها

(نوربخش)

راسنی و کس نمی‌داند که در فصل بهار

از کج جا گردد پدیدار این همه نقش و نگار

عقل‌ها حیران شود که خاک تاریک و نژند

چون برآید اینهمه گل‌های نغز کامکار

گر ز نقش آب و خاک است این همه ریحان و گل

از چه بفرماید گاهی ز آب و خاک شوره‌زار

(قائنی)

ز بس که خاطر من آرزده است از خویش

بر آن رسیده که از خوش هم شوم بیزار

(لا ادری)

به جانان درد دل گفتم شدم رسوا، ندانستم

که باید داشت پنهان راز خود از یار جانی هم

(اهلی)

جهان شود لب پر خنده‌یی اگر مردم

کنند دست یکی در گره گشایی هم

(صائب)

تن آدمی شریف است به جان آدمیت

نه همین لباس زیباست نشان آدمیت

(سعدی)

هر شکاف خرابه‌یی ده نیست که به معمور این جهان خندد

(جعفر بیگ)

بنا این اگر کسی طالب و در پی یافتن و به دست آوردن و به کار بردن یک یا چند بیت خاص و مورد نظر، متناسب با موضوع دلخواه خود باشد بایستی در لایحی اوراق چند کتاب و مطالعه اشعار زیاد بیابد که البته این امر مستلزم صرف وقت بیشتر می‌باشد.

و نیز در برخی کتب (یا مجموعه تألیفات) که چاپ و انتشار آنها از قول دیگران اخیراً فراوان و متداول شده به صورت «نثر» و با جملات کوتاه از بزرگان اسلامی «پیغمبر (ص) و ائمه (ع)» و سخنوران ایرانی هستند و یا از سخنان حکیمانه فلاسفه و دانشمندان و اندیشمندان و صاحبان علم و دانش برتر در کشورها و قرون گذشته و معاصر مانند ارسطو، سقراط، افلاطون، کنفوسیوس، موریس مترلینگ، گمبستادی، بودا، برناردشاو، آنتونی رابینز و بسیاری دیگر گردآوری کرده و عرضه نموده‌اند. اما کتاب شعری مستقل که شامل تک بیت‌ها و دوبیت‌های هشدار دهنده، آموزنده، تربیتی، اجتماعی، اخلاقی و گاهی سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و برخی در قالب طنز و فکاهی که جلب نظر کننده بوده، پرتعداد هستند و مورد ندارد یا اینکه این سراینده ندیده است.

از اینرو با عنایت به اینکه از زمان‌های گذشته تا به حال در اوقات فراغت یا هرگاه، به مقتضای حالات و ملاحظات و مشاهدات برخی عوامل و مسایل و نیازها و موضوعات ضروری و دیدن و احساس بعضی

اخلاق و خوی و خصال و رفتار و منش خوب و خیر و پسندیده و بشردوستانه، یا برعکس بد و زشت و مذموم (مربوط به امر به معروف و نهی از منکر) که مورد توجه اشخاص و اقشار مختلف بوده و بالاخره هر وقت که در حقیقت از طرف خداوند مطلبی الهام می‌شد و به خاطر می‌رسید (زیرا بدون خواست و اراده خدا هیچ کس نمی‌تواند شعری برآید، مگر شعرهایی که اشخاصی به مناسبتی به زور و اختیار برای خود تهیه می‌کنند تا خودنمایی نمایند که غالباً درست در نمی‌آید)

در هر حال آن مطالب را به نظم درآورده و فراهم کرده یادداشت و نگهداری می‌مودم که سرانجام تصمیم گرفتم نوشته‌های مزبور را به ترتیب حروف الفبای فارسی تنظیم و در جلد حاضر و با عنوان «سرودهای حکیمانه» بریسم و گرداندا بخواهد چاپ و منتشر و عرضه نمایم و خدا را شکر می‌کنم که موفق شدم.

مبداء: زاقی (سحاب) ابهری

تهران - ۱۳۹۳